

VYHODNOCENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA NEFINANČNÍ UKAZATELE

Poskytnutí úvěrového obchodu

- Aby banka snížila úvěrové riziko, provádí před poskytnutím jakéhokoliv úvěrového produktu komplexní hodnocení klienta a limitování úvěru.
- Během celého trvání úvěrového obchodu pravidelně vyhodnocuje bonitu klienta a provádí tzv. monitoring dlužníka.
- Hodnocení klienta zahrnuje:
 - analýzu právních poměrů žadatele o úvěr,
 - analýzu osobní důvěryhodnosti žadatele,
 - analýzu jeho hospodářské a finanční situace.

Vyhodnocení bonity klienta – právnické osoby, FOP

- Vyhodnocení právních poměrů klienta a jeho důvěryhodnost
- Analýza hospodářské situace klienta
 - Obchodní
(analýza odvětví a oboru podnikatelské činnosti, postavení výrobce a obchodníka na trhu)
 - Finanční
(analýza finančních výkazů, cash flow, analýza finančních ukazatelů atd.)

Analýza hospodářské situace

- Analýza odvětví a oboru podnikatelské činnosti, postavení výrobce a obchodníka na trhu.
- Riziko země – politické, ekonomické, regulatorní, měnové.
- Riziko odvětví – globální trendy, specifika vybraných odvětví.
- Operační odvětví – specifické riziko podniku – dodavatelé, odběratelé, konkurenti.
- Trhy a produkty – produktové portfolio, zastoupení na trhu, konkurenční výhody.
- Technologie – nutné investice.
- Management a personální politika – zkušenosti, reference, organizace, přístup k riziku.

Vyhodnocení ekonomického prostředí podniku

- Perspektiva odvětví – rating odvětví
- Konkurence na hlavním trhu
 - Nízká (poptávka převyšuje výrobní kapacitu)
 - Průměrná (stabilní poptávka je ve shodě s výrobní kapacitou)
 - Silná (poptávka je nižší než nabídka)

Konkurenční postavení

- **Meziroční růst klienta vzhledem k růstu odvětví**
 - Nadprůměrný (přes 2% nad vývoj výkonnosti odvětví)
 - Průměrný (vývoj výkonnosti odvětví +/- 2%)
 - Podprůměrný (více než 2% pod vývoj výkonnosti odvětví nebo chybí možnost srovnání)
- **Pozice na hlavním trhu – dle výše podílu tržeb klienta na hlavním trhu**
 - Dominantní - možnost ovlivňovat tvorbu ceny
 - Významný - cenový příjemce
 - Průměrný – srovnatelný s ostatními subjekty
 - Okrajový nebo vstup na trh

Konkurenční postavení

■ Flexibilita a schopnost inovace společnosti

- Vysoká flexibilita: společnost je schopna inovovat výrobky, případně zcela změnit předmět činnosti v průběhu měsíců bez nutnosti vynaložit vysoké dodatečné náklady;
- Nízká flexibilita: inovace výrobků, případně zcela změněný předmět činnosti společnosti je možná v průběhu roků a s vynaložením dodatečných nákladů
- Žádná flexibilita: společnost není schopna inovovat výrobky, případně zcela změnit předmět činnosti
- Nelze hodnotit: inovace výrobků/změna předmětu činnosti není relevantní (např. dodavatelé energií,...)

Konkurenční postavení

- **Stupeň diverzifikace činností klienta**
 - Různorodý předmět činnosti v různých odvětvích
 - Různorodý předmět činnosti ve stejných odvětvích
 - Jeden hlavní předmět činnosti a druhotné činnosti
 - Jeden hlavní předmět činnosti

Dodavatelsko - odběratelské vztahy

- **Odběratelé – závislost na odběratelích – podíl jednotlivých odběratelů na tržbách**
 - Velmi slabá závislost (pod 10% vč.)
 - Slabá závislost (mezi 10%-20% vč.)
 - Silná závislost (mezi 20%-50% vč.)
 - Velmi silná závislost (přes 50%)
- **Odběratelé (platební kázeň) – podíl pohledávek po splatnosti (PPS) z obchodního styku**
 - výborná (podíl PPS zpravidla nepřesahuje 5% vč.)
 - dobrá (podíl PPS činí zpravidla 5% - 15% vč.)
 - špatná (podíl PPS činí zpravidla 15% - 30% vč.)
 - velmi špatná (podíl PPS je zpravidla vyšší než 30%)

Dodavatelsko - odběratelské vztahy

- **Stabilita poptávky (poptávka po výrobcích/službách)**
 - Stabilní poptávka
 - Dlouhodobě stabilní poptávka, avšak identifikován krátkodobý negativní výkyv (tj. několik týdnů až cca 3 měsíce)
 - Nestabilní poptávka
- **Dodavatelé – závislost na jednotlivých dodavatelích**
 - Závislost na žádném z dodavatelů nepřesahuje 20%
 - Podíl některého z dodavatelů přesahuje 20% a jeho záměna je možná kdykoliv
 - Podíl některého z dodavatelů přesahuje 20% a jeho záměna není možná, nebo by byla velmi obtížná

Riziko země

- **Export, import (riziko teritoria)**
 - Podnik má přímý vývoz/dovoz pouze s průmyslově vyspělými zeměmi nebo nemá žádný přímý vývoz/dovoz nebo je riziko země pojištěno
 - Podnik má přímý vývoz/dovoz převážně s průmyslově vyspělými zeměmi a vývoz/dovoz s rizikovými zeměmi je méně významný
 - Vývoz/dovoz směřuje podnik převážně do rizikových zemí a rizika s tím spojená nejsou vždy odpovídajícím způsobem ošetřena (platební podmínky, pojištění, atd.)

Riziko země

■ Kurzové riziko

- Přímý vývoz/dovoz dle jednotlivých měn v obdobném objemu (přirozený hedging) nebo je kurzové riziko odpovídajícím způsobem zajištěno na finančních trzích
- Přímý vývoz/dovoz dle jednotlivých měn s max. odchylkou do 20% a kurzové riziko není odpovídajícím způsobem zajištěno na finančních trzích
- Přímý vývoz/dovoz dle jednotlivých měn je realizován v odlišných objemech nebo kurzové riziko není zajištěno na finančním trhu
- Žádný nebo nevýznamný přímý vývoz/dovoz

Řízení společnosti

- **Důvěryhodnost a stabilita managementu – znalost historie a morálního profilu managementu**
 - Většinová část managementu je beze změny déle než 2 roky a nejsou informace o nemorálním chování členů managementu v této, ani jiných společnostech, po dobu nejméně 6 let
 - Většinová část managementu je beze změny méně než 2 roky a nejsou informace o nemorálním chování členů managementu v této, ani jiných společnostech, po dobu nejméně 6 let
 - Většinová část managementu je beze změny méně než 2 roky a není k dispozici dostatek informací o chování členů managementu v této, ani jiných společnostech, ve kterých působili v minulosti
 - Existují informace o nemorálním chování členů managementu v této či jiných společnostech v průběhu posledních 6 let

Řízení společnosti

- **Schopnosti managementu**
 - Schopnost managementu řídit společnost je nadprůměrná
 - Schopnost managementu řídit společnost je průměrná
 - Schopnost managementu řídit společnost je podprůměrná
- **Vývoj celkové finanční situace podniku**
 - Zlepšení situace
 - Stabilní vývoj
 - Kolísavý vývoj
 - Zhoršení situace

Vlastnictví společnosti

- **Jasně a srozumitelné vlastnické vztahy**
 - Vlastník je znám a podnik buď je součástí ESKK s transparentními vztahy, nebo není součástí žádné skupiny
 - Vlastník je znám a podnik je součástí ESKK s nejasnými nebo komplikovanými vztahy
 - Vlastník není znám

Vlastnictví společnosti

- **Důvěryhodnost a stabilita vlastníka (znalost historie vlastníka s rozhodovací schopností)**
 - Existuje rozhodující podíl umožňující prosazování strategických cílů držený bez změny alespoň 6 let a neexistují informace o negativním působení vlastníka na podnik nebo v jiných společnostech
 - Existuje rozhodující podíl umožňující prosazování strategických cílů držený bez změny alespoň 2 roky a neexistují informace o negativním působení vlastníka na podnik nebo v jiných společnostech
 - Neexistuje rozhodující podíl umožňující prosazování strategických cílů nebo je historie vlastníka kratší než 2 roky a neexistují informace o negativním působení vlastníka na podnik nebo v jiných společnostech
 - Existují negativní informace o působení vlastníka na podnik nebo v jiných společnostech

Vlastnictví společnosti

- **Podpora vlastníků**
 - Velmi silná
 - Silná
 - Slabá
 - Velmi slabá

Vztah k ostatním věřitelům

- **Splácení závazků vůči státu (závazky podniku vůči státu, zdravotnímu a sociálnímu pojištění po splatnosti)**
 - Neexistují závazky po splatnosti vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně v průběhu posledních 4 let
 - Byl sjednán splátkový kalendář na závazky po splatnosti vůči zmíněným institucím v průběhu posledních 4 let a tyto závazky již byly uhrazeny
 - Byl sjednán splátkový kalendář na závazky po splatnosti vůči zmíněným institucím v průběhu posledních 4 let a tyto závazky ještě doposud nebyly uhrazeny
 - Existují nebo existovaly závazky po splatnosti vůči zmíněným institucím v průběhu posledních 4 let
 - V důsledku závazků vůči státu, zdravotnímu a sociálnímu pojištění došlo k exekuci na účtech banky se zásadním negativním dopadem na plynulost cash-flow klienta a jeho finanční situaci v průběhu posledních 4 let

Vztah k ostatním věřitelům

- **Splácení závazků vůči dodavatelům**
 - Výborné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti zpravidla nepřesahuje 5% vč.)
 - Dobré (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti činí zpravidla 5% - 20% vč.)
 - Špatné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti činí zpravidla 20% - 30% vč.)
 - Velmi špatné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti je zpravidla vyšší než 30%)

Spolupráce podniku s bankou

■ Splácení závazků vůči bance

- Úvěrová historie podniku je delší jak 6 let a za posledních 6 let zpoždění nepřesáhla 5 dnů,
- Úvěrová historie je 2 až 6 let a za toto období zpoždění nepřesáhla 5 dnů,
- Úvěrová historie je kratší než 2 roky a za toto období zpoždění nepřesáhlo 5 dnů
- Zpoždění splátek v průběhu posledních 6 let přesáhlo 5 dnů

Spolupráce podniku s bankou

■ Plnění smluvních podmínek

- Podnik vždy řádně plnil veškeré smluvní podmínky (vč. dodržení smluvně sjednaných finančních kovenantů)
- Podnik se v minulosti dostal do situace, kdy neplnil smluvní podmínky (finanční nebo nefinanční), jednalo se však ojedinělé situace a/nebo akceptovatelnou úroveň neplnění.
- Podnik opakovaně několik období po sobě neplnil smluvní podmínky (vč. smluvně sjednaných finančních kovenantů)
- Nelze hodnotit (nový klient banky nebo podnik bez úvěrové historie u banky)

Spolupráce podniku s bankou

■ Vývoj obrátu na účtech vedených bankou

- banka je **hlavní (jedinou) bankou** klienta, klient vede většinu (veškerý) platebního styku přes účty v bance a vývoj domicilace odpovídá vývoji tržeb/příjmů klienta
- banka je **jednou z vedoucích bank** klienta, domicilace stagnuje, resp. odpovídá podílu banky na financování (% domicilace plateb do banky je v souladu s % podílem banky na financování rozvahovými i podrozvahovými obchody - bez finančních trhů).
- banka je **vedlejší bankou** klienta s velmi malým podílem na platebním styku klienta a/nebo úroveň domicilace klesá/neodpovídá podílu banky na poskytovaném financování.
- Nelze hodnotit (nový klient bez historie spolupráce s bankou)

Spolupráce podniku s bankou

- **Kvalita informací od klienta**
 - Vysoká kvalita
 - Dobrá (standardní/průměrná) kvalita
 - Nedostatečná kvalita
 - Klient bez úvěrové historie u KB